

Socialområdet sakter bagud

SOCIAL

TALKS

Videndelingen halter kraftigt på det sociale område, lyder det fra Niels Christian Barkholt, tidligere næstformand for Dansk Socialrådgiverforening og Andreas Rønne Nielsen, der står bag det nye Social Talks

Af Thorsten Asbjørn, journalist · Fotos: Evald Munksgaard Hansen og Ulrik Hansen, Vioto

Der hersker et massivt problem med videndelingen på det sociale område.

Det påpeger Niels Christian Barkholt, tidligere næstformand for Dansk Socialrådgiverforening og Andreas Rønne Nielsen, ekspert i videndeling, der sammen har taget initiativ til det nye Social Talks, som har ambitioner om at udvikle nye veje til videndeling.

– Der er mange gode viljer og projekter inden for det sociale område, men vi har ikke formået at kortlægge og dele den gode praksis, siger Niels Christian Barkholt og slår ned på en velkendt problematik:

– Der har været brugt rigtig mange kræfter i for eksempel SATS-puljeregning og med frikommuner, og vi ser gode resultater. Men den tilegnede viden stopper med det enkelte projekt. Vi har ikke et kredsløb, der får viden spredt. Det mangler strukturelt i vores samfund, og politisk mangler der mod til at nytænke videndelingen.

Sundhed fører

Andreas Rønne Nielsen, der har skrevet flere bøger om videndeling, og som gennem to årtier har hjulpet såvel private som offentlige virksomheder med videndeling drager en parallel til sundhedsområdet.

– Det sundhedsvidenskabelige område er langt længere fremme end det sociale område, når det kommer til videndeling, siger Andreas Rønne Nielsen og sætter samtidig ord på vidensamfundets paradoks, som i den grad slår igennem på det sociale område:

– Vi producerer langt mere viden, end vi gør brug af.

Tæt på praksis

Med etableringen af Social Talks, som de to har stiftet sammen med syv organisationer fra det sociale område, vil de skabe nye veje til succesfuld videndeling. Og her har man, fortæller Andreas Rønne Nielsen, et øje på, hvordan sundhedssektoren arbejder med videndeling.

– De har en helt anden praksis, hvor videndeling er bygget langt mere ind organisatorisk. Det ser vi med uddannelseslæger på hospitalerne. Der er ikke tilsvarende faste undervisere ude i den sociale praksis.

Derudover har Social Talks også ladet sig inspirere af, hvordan videndeling og efteruddannelse finder sted for praktiserende læger, som skal bevare deres ydernummer.

– Her er et system, hvor hele 15 procent af de praktiserende læger er facilitatorer, og de står for at implementere viden ude i praksis, når behovet er der. På det socialfaglige område er vi ikke i nærheden af den tilgang, hvor tilegnelsen af viden sker ude i praksis. Og det er et stort problem.

Minus til kurhotel

Et af videndelingens grundlæggende problemer indenfor det sociale område er således, at der hersker en forkert tilgang til efteruddannelse, som ifølge de to Social Talks-stifere har udviklet sig til at være et simpelt ledelsesværktøj.

– Efteruddannelse er i dag et fastholdelsesværktøj. Et individuelt tilbud til den enkelte medarbejder

om faglig og personlig udvikling. Det er ikke med afsæt i en tænkning om videntilegnelse til fællesskabet, som skal komme arbejdspladsen til gode som helhed. På den måde skaber det kun ringe effekt, siger Niels Christian Barkholt.

Andreas Rønne Nielsen forfølger pointen og understreger, at efteruddannelse som oftest sker som et tilkøb 'ude i byen', og dermed på alt for stor afstand af praksis. Det udfordrer den såkaldte transfer: hvordan vi flytter viden fra et sted til et andet.

– Er der for lang afstand, så taber du viden, siger Andreas Rønne Nielsen og kommer med et eksempel, hvor to medarbejdere er på efteruddannelse i samtalepraksis med børn og unge på et kurhotel.

– De har helt sikkert fået en god oplevelse ved at være væk fra arbejdspladsens dagligdag, men de har enormt svært ved at tage deres viden med hjem og oversætte den. Helt anderledes er det, hvis efteruddannelsen sker på arbejdspladsen og i hele medarbejdergruppen. Så oversættes den langt nemmere ind i konteksten. Der er videnskabelig evidens for, at der her sker en langt højere transfer.

Mangler overskud

Ét er god transfer-praksis. Noget andet er, at faggrupper indenfor det sociale område samtidig er så pressede, at der ikke er grundlag for videndeling. Niels Christian Barkholt fremhæver den faggruppe, han har repræsenteret.

– Socialrådgivere er fortsat massivt belastede. Det er en af de mest stressede faggrupper. De løber voldsomt stærkt, og det vanskeliggør at få viden ind i praksis. Der er simpelthen ikke tid til efteruddannelse og læring, når der blot lander flere og flere opgaver på den enkeltes bord.

Han anser også en øget specialisering indenfor de sidste to årtier som en forklaring på, hvorfor videndelingen har trange kår.

– At få delt viden på tværs er et stort problem på grund af, at vi er blevet mere og mere specialiserede, og der er flere og flere aktører. Det skaber fragmentering og manglende koordination. Du kan have fagpersoner, som står i midten og tænker: "Vi

får ikke løst hovedproblemet, at der er et barn eller en ung, der mistrives," siger Niels Christian Barkholt.

Igen opfordrer Andreas Rønne Nielsen til at rette blikket mod sundhedssektoren.

– Her bokser de med endnu mere viden, og de har også specialiseringen. Men vi kan hente lavthængende frugter rent strukturelt ved at kigge derover. Tag for eksempel bestemmelsen om kræftpakker, som politikerne tvang igennem. Det har krævet en tværgående koordinering og videndeling til gavn for den enkelte patient.

De er klar til at skubbe

Social Talks er godt i gang med at skabe nye former for videndeling, som de får ud at virke i praksis. Alt imens de har udviklet et nyt metodisk værktøj til efteruddannelse og videndeling, forsøger de at påvirke de overordnede strukturer på politisk niveau. Andreas Rønne Nielsen erkender, at det er en mastodont, som skal vendes.

– Både politisk og ude i kommunerne konstaterer vi, at der hersker enighed om vores analyse af problemerne. Men derfra og så til at få skabt en ny kultur er der lang vej igen, siger Andreas Rønne Nielsen, der oplever, at mindre kommuner generelt har et nemmere udgangspunkt, når det kommer til videndeling på tværs.

– Vi skal have jobcenter til at tale med socialforvaltning og lynhurtigt være i dialog med skoleforvaltningen, hvis der for eksempel også er et problem med skolefravær i den enkelte familie. I de små kommuner er fordelingen, at beskæftigelsesafdelingen sidder tæt på familieafdelingen og skoleforvaltningen. I Københavns Kommune er alene den enkelte forvaltning fordelt på fem adresser.

Men de to Social Talks-stiftere nærer en forsigtig optimisme:

– Mange sidder lige nu og arbejder på, hvordan vi kan skabe en ny organisering, så myndighed og udfører kommer tættere på hinanden, og viden fra udfører flyder ind i myndighed, siger Niels Christian Barkholt.

Der er mange gode viljer og projekter indenfor det sociale område, men vi har ikke formået at kortlægge og dele den gode praksis.

Både politisk og ude i kommunerne konstaterer vi, at der hersker enighed om vores analyse af problemerne. Men derfra og så til at få skabt en ny kultur er der lang vej igen.

Om Social Talks

I samarbejde med kommuner og andre aktører udvikler Social Talks hybridseminarer, som fagpersoner og ledere kan deltage i direkte fra deres arbejdsplads i arbejdstiden. Seminarerne rummer temaer, der adresserer udfordringer i praksis. Arbejdspladser kan tegne et medlemskab til seminarerne. Social Talks er en almennyttig forening stiftet af syv organisationer, der deler en vision om at nytænke videndeling som en vej til at udvikle og styrke velfærden. De syv organisationer er Socialt Udviklingscenter SUS, Metodecentret, Dansk Socialrådgiverforening, De Anbragtes Vilkår, Livsværk, Det Sociale Netværk og Fri af Misbrug. De to stiftere er Niels Christian Barkholt, direktør, og Andreas Rønne Nielsen, COO.

[Se socialtalks.dk](https://socialtalks.dk)